

The content of the primers, which were written and compiled by N. Skrypchenko, M. Vashulenko, D. Cherednychenko, M. Chorna, D. Hrabar, and published in the period of independence of Ukraine, is the basis of national-patriotic education and the source of development of spirituality and national dignity of junior pupils.

Key words: *the purpose and the objectives of the national-patriotic education, content of primers.*

УДК 37. 03:372. 32

Олена Олійник
Olena Oliinyk

СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ В ПРОЦЕСІ ТЕАТРАЛІЗОВАНИХ ІГОР

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMING SENIOR PRESCHOOLERS' EMOTIONAL CULTURE WHILE PLAYING THEATRICAL GAMES

У статті аналізуються сучасні підходи до формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку, розкрито прояви особистісної культури та компоненти емоційного розвитку дитини. На основі аналізу наукових джерел окреслено проблему формування емоційної культури у педагогічному та психологічному аспектах.

Ключові слова: *системний підхід, почуття, емоційна культура, особистісна культура, культури почуттів, емоційний розвиток, театралізовані ігри, театральне мистецтво, педагогічні принципи.*

Педагогічна наука й освітянська практика довели, що театралізована діяльність – це один із ефективних засобів соціалізації дошкільника в процесі осмислення ним морального підтексту літературного твору, участі у грі, що створює сприятливі умови для природного розвитку. Театралізована діяльність дозволяє стимулювати вихованців дошкільного віку до образного сприйняття навколишнього світу (людей, культурних цінностей, традицій, природи); за допомогою уміло організованої театральної-ігрової діяльності діти вчать поважати думку інших людей, фантазувати, уявляти, спілкуватися з оточуючими.

Колективна театралізована діяльність спрямована на цілісний розвиток особистості дитини, її розкріпачення, самостійну творчість, розвиток провідних психічних процесів; сприяє самопізнанню і самовираженню особистості; посилює адаптаційні здібності, коригує комунікативні якості, допомагає усвідомленню почуття задоволення, радості, успішності [2, с. 12].

З досвіду практичної роботи доведено, що театралізовані ігри є ефективним педагогічним засобом, здійснюють великий психологічний вплив на формування душевного стану та емоційної культури дитини, різнобічно та ненав'язливо впливають на дитячу особистість. Висвітлено педагогічні можливості театралізованих ігор у розвитку емоційної культури, з урахуванням специфіки відбору педагогічних засобів. Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність використання педагогічних умов, які сприятимуть формуванню та розвитку емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку в процесі театралізованих ігор. Констатовано питання розвитку емоційної культури, як проблеми, що потребує особливої уваги до дітей старшого дошкільного віку, оскільки саме в цей віковий період дитина активно

набуває соціального досвіду взаємодії з навколишнім світом, дорослими, що її оточують та однолітками. Схарактеризовано низку суперечностей щодо сформованості емоційної культури старших дошкільників. Обґрунтовано науково-теоретичну характеристику театральної ігрової діяльності, розкрито структуру емоційного розвитку дитини у форматі афективного, когнітивного та реактивного компонентів. Охарактеризовані принципи, на яких базується педагогічна технологія розвитку емоційної культури старших дошкільників у процесі театралізованих ігор. Запропоновано розробку методичного забезпечення формування емоційної культури дітей у процесі театральної ігрової діяльності.

Практична цінність роботи полягає у розробці системи (програми) та методичних рекомендацій, які зорієнтують педагогів-дошкільників цілеспрямовано організувати театральну-просвітницьку та театральну-освітню діяльність, що сприятиме формуванню естетичної свідомості та емоційної культури дошкільників.

На основі аналізу наукових джерел з'ясовано, що окреслена проблема розглядалася як психологічний аспект культури почуттів і емоцій та знайшла своє відображення в працях Б. Ананьєва, Л. Божович, В. Вілюнаса, Л. Виготського, І. Джидарян, Б. Додонова, Я. Рейковського, Б. Теплова, П. Якобсона. У педагогічному аспекті культура почуттів та її питання цікавили зарубіжних педагогів (І. Гербарта, Я. Коменського, Д. Локка, Ж. Ж. Руссо, вітчизняних педагогів і діячів культури Г. Ващенко, О. Духновича, Я. Козельського, С. Русову, Г. Сковороду, В. Сухомлинського, К. Ушинського). Одним із перших, хто почав займатися проблемами емоційного виховання учнів, був В. Сухомлинський. Говорячи про гармонію у вихованні особистості, він відмічає необхідність єдності емоційного й інтелектуального, емоційного й естетичного, емоційного й морального. Емоційна культура, естетичні смаки та громадські якості не можуть, за його переконанням, формуватися на ґрунті емоційної бідності; емоційне безкультур'я у ставленні до людей породжує егоїзм [7, с. 285].

Під час проведення дослідження з'ясовано, що у практиці роботи, педагоги не надають належної уваги емоційному розвитку дошкільників, або розв'язують це завдання у своїй професійній діяльності фрагментарно, хаотично, безсистемно.

Підвищення значущості цієї проблеми зумовлено тим, що в основі постановки досліджуваної проблеми виявлено низку суперечностей:

- між необхідністю розв'язання проблеми формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку та недостатнім рівнем її теоретичної розробленості;
- між значущістю формування емоційної культури дитячої особистості та недостатньою розробленістю методики, здатної максимально забезпечити ефективність цього процесу;
- між наявністю значного розвиваючого потенціалу та виховних можливостей театралізованих ігор щодо формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку і відсутністю системного та послідовного їх використання у освітньо-виховному процесі старших груп дошкільного навчального закладу.

У світлі необхідності підвищення якості формування емоційної культури, виникає гостра необхідність в обґрунтуванні науково-теоретичних аспектів та розробці методичного забезпечення формування емоційної культури дітей у процесі театральної ігрової діяльності.

Стан наявної педагогічної практики дошкільних навчальних закладів свідчить про відсутність системної роботи з виховання емоційної культури, або характеризується епізодичністю, невиразністю її вирішення. Такий підхід до означеної проблеми пояснюється зміщенням акцентів з емоційно-почуттєвих на інтелектуальні, що не збігається з усталеними поглядами вчених про домінування в дошкільному дитинстві саме емоційно-почуттєвого компонента особистісного зростання.

У зв'язку з цим, закономірно проаналізувати поняття «емоційна культура», розглянути ефективні принципи, які сприятимуть розвитку емоційної культури в процесі театралізованих ігор.

Метою представленої статті є педагогічне дослідження формування емоційної культури дитини старшого дошкільного віку як психолого-педагогічну проблему. Визначити вплив культури на емоційну сферу дитини, розкрити особливості формування емоційної культури дітей старшого дошкільного віку в процесі театралізованих ігор.

Наукову основу дослідження становлять: фундаментальні наукові положення про емоції, як особистісне утворення (І. Бех, В. Вілюнас, Б. Додонов, П. Симонов), особливості емоційного розвитку в онтогенезі (І. Бех, Л. Божович, О. Запорожець, О. Кононко, А. Кошелева); формування емоційної культури дитини (П. Єлисеєва, Л. Кондрашова, Л. Соколова, Л. Стрелкова).

Пропонуємо дослідити зміст понять «емоції» та «культура». Емоції – психічні стани і процеси, виражені у формі безпосереднього переживання, ставлення людини до світу, до того, що вона відчуває і робить.

Емоції – це специфічна форма взаємодії людини із середовищем, спрямована на пізнання і перетворення світу, а також, себе в цьому світі. Провідні фахівці дитячої психології (І. Бех, О. Запорожець, А. Кошелева, Я. Неверович) вказують, що знання і уявлення про норми поведінки, доповнені емоційним ставленням до них, перетворюються у переконання і стають «внутрішніми спонуканнями» до діяльності і поведінки [6, с. 448].

У педагогічній науці «культура» визначена середовищем, яке «вирощує та живить особистість». Її пов'язують із іншою категорією – «особистісна культура», що розглядається фахівцями як «внутрішня культура» особистості. Виокремлюючи у структурі культури «зовнішню культуру» і «культуру почуттів», Г. Францев вказує на уміння володіти почуттями і настроями, які «...являють собою властивості суспільної людини, що знаходять власне вираження в культурі».

Найбільш виразно поняття «культура» представлено у працях Ш. Амонашвілі, який переконаний, що сутність людини спрямована на вдосконалення. Сама вона часто не хоче помічати цей невідчужуваний імпульс. Людина навіть намагається опиратися найкращим спонуканням, але десь глибоко в надрах «чаші» вже сяє зародок зерна Культури. Рано чи пізно зерно проросте, і тому кожна людина вже несе в собі частину загальнолюдськості. Поняття культури, за значенням самого свого кореня, спрямовує до самовідданого вивчення, пізнання і нашарування всіх пошуків, що звеличують свідомість [1, с. 27].

Аналізуючи процес розвитку емоцій дітей старшого дошкільного віку розуміємо, що:

- емоції дошкільника опосередковуються його ставленням до тих чи інших явищ;
- унаслідок появи опосередкованості емоцій вони стають більш узагальненими, усвідомленими, керованими;
- емоції у функції передбачення включаються у внутрішні механізми забезпечення супідрядності мотивів як важливий їх компонент;
- інтенсивний розвиток вищих почуттів відбувається в процесі виконання різних видів діяльності малюка – трудової, продуктивної, ігрової;
- особливістю вищих почуттів є їх тісний взаємозв'язок [3, с. 201].

Педагогічні можливості театралізованої діяльності в розвитку емоційної культури досить високі, оскільки:

- театралізована діяльність – це ігрова діяльність, у якій дитина, в силу специфічних особливостей, має тонко відчувати емоційний стан персонажів, займати позицію співпереживаючого героя або глядача;
- обов'язковим елементом театралізованих ігор (ігор-драматизацій, ігор-етюдів, ігор-імпровазацій, режисерських ігор) у дошкільному віці є ігровий образ, що вимагає від дитини не лише зовнішнього перевтілення, але й емоційного переживання, глибокого чуттєвого входження в зміст виконуваної ролі;
- репродуктивність при підготовці дітьми спектаклю або процес сприйняття театраль-ного дійства спонукає дітей до активної роботи: від співчуття до співпереживання, викликає

наслідування улюбленим героям, їх поведінці. Це залишає глибокий слід в емоційному досвіді та впливає на поведінку і характер взаємодії дитини з навколишнім світом;

- театралізована діяльність – це системний процес, який починається з ознайомлення з літературною основою майбутнього спектаклю і підготовки дитячого сприймання, супроводжується детальним аналізом сюжету і вчинків героїв, обговоренням стратегій їх поведінки, продовжується в пробах себе в обраній ролі, в осмисленні і розучуванні ролі, самостійному втіленні образу героя і задуму спектаклю.

Чітка етапність процесу театралізованої діяльності дозволяє формувати у дітей старшого дошкільного віку емоційну культуру.

Педагог має створити умови для збагачення емоційної сфери дитини, давати змогу проявляти власні почуття, підтримувати живий інтерес повноцінного особистісного розвитку, як невичерпного джерела соціальної та емоційної активності дитини. Зауважимо що структуру емоційного розвитку складають афективний, когнітивний та реактивний компоненти.

Афективний компонент характеризується як сукупність різномодальних індивідуальних переживань дитини: базові емоції, переживання, почуття. Він включає знання про емоції, вербалізацію та інтенсифікацію емоцій.

Когнітивний компонент визначається системою знань та уявлень дитини про емоційну сферу: сутність емоційних явищ, причини і наслідки виникнення емоцій, способи їх вираження. Включає досвід, інтенсивність та модальність переживань.

Реактивний компонент представлений способами мимовільного емоційного вираження та можливістю довільної регуляції емоцій. Соціальний контекст такої структури задається способами використання дитиною власного емоційного досвіду у соціальній взаємодії, загальними та індивідуальними формами її соціалізації.

Принципи, на яких базується педагогічна технологія розвитку емоційної культури старших дошкільників у процесі театралізованих ігор:

1. Принцип системності, дозволяє вирішувати завдання розвитку емоційної культури в дітей дошкільного віку взаємозв'язку збагачення уявлень про емоції та почуття, активізацію особистого досвіду, поступового перенесення емпатійних дій та емоційної культури в реальний життєвий контекст.

2. Принцип єдності діагностики і розвитку, який відображає цілісність процесу розвитку. Процес розвитку вимагає від педагога постійного контролю динаміки змін у розвитку особистості, у нашому випадку – динаміки емоційних станів дитини, почуття, переживань, емоційної культури поведінки.

3. Діяльнісний принцип розвитку емоційної культури базується на теорії психічного розвитку дитини, розкрито в працях А. Леонтьєва і Д. Ельконіна, центральним положенням якої є роль діяльності в психічному розвитку дитини. Провідним способом процесу розвитку емоційної культури старших дошкільників є організація дорослими активної самостійної діяльності дитини, створення умов, у яких би, активізувалися прояви емоційної культури дітей.

4. Принцип урахування вікових психологічних та індивідуальних особливостей дитини.

5. Принцип комплексності методів у формуванні емоційної культури дошкільників доводить необхідність використання різноманіття педагогічних та психологічних методів і прийомів. Ураховуючи сукупність завдань формування емоційної культури, послідовність їх розв'язання з використанням театралізованих ігор, ігор-етюдів, необхідно використовувати комплекс взаємодоповнювальних методів і прийомів: бесіду, розповідь, читання дитячої художньої літератури, вирішення соціально-емоційних проблемних ситуацій, емоційні імпровізації тощо.

6. Принцип активного залучення найближчого соціального оточення дитини визначається провідною роллю, яку відіграє сім'я, педагоги, найближче коло спілкування дитини.

7. Принцип комунікації, що визначає організацію ефективного спілкування з дітьми та реалізується у використанні педагогом різної техніки конгруентного спілкування в процесі використання театралізованих ігор.

Специфіка відбору педагогічних засобів формування емоційної культури дітей обумовлена урахуванням наступних особливостей дітей старшого дошкільного віку: прагнення до самостійності і активності дитини в діяльності; егоцентричність мислення, що виявляється в труднощах прийняття позиції іншого; потреба дитини в ігровій взаємодії.

На основі вивчення наукових праць Т. Антоненко, В. Бачиніна, Н. Крилової, Л. Коваль, В. Толстих, П. Якобсона зосереджено увагу на пошуку засобів, шляхів формування культури емоцій у дітей різного вікового періоду. Старший дошкільний вік – найбільш сприятливий період розвитку емоційної сфери, культури почуттів особистості.

Більшість учених досліджували окремі елементи проблеми інтегрованих зв'язків мовно-літературної та мистецької діяльності становлення культури особистості (В. Біблер, Є. Волкова, Л. Виготський, О. Леонт'єв, О. Щерба), психологічні механізми емоційної сталості та мотивації поведінки і формування особистості (Б. Анан'єв, В. Асеев, П. Якобсон); виникнення й сутність емоцій (П. Анохін, В. Вундт, М. Грот); єдність емоційного та інтелектуального (Л. Божович, Л. Виготський, С. Рубінштейн); зв'язок мотивації та емоцій (В. Асеев, В. Вілюнас, О. Леонт'єв) [9, с. 256].

Заслугове уваги дослідження, проведене Л. Коваль щодо формування емоційної культури школярів засобами мистецтва. Емоційна культура, у розумінні автора, – це яскраво виражені почуття – радості, задоволення, захоплення, обурення, ненависті, хвилювання, презирства, які пізніше переносяться і на теоретичне осмислення дійсності інших видів мистецтва [5, с. 85-87].

«Театральне мистецтво розкриває перед дитиною світ засобами мудрої та вічної казки, розкриває творчі здібності особистості, а найголовніше, виховує справжню людину», – писала український педагог Софія Русова. Театральне мистецтво – найуніверсальніше для формування юної особистості, оскільки воно поєднує у собі всі види мистецтва, є могутнім джерелом розвитку почуттів, глибоких переживань і відкриттів дитини, ознайомлює її з духовними цінностями, розвиває емоційну сферу.

Театралізовані ігри сприяють розвитку мовлення, мислення, пам'яті, фантазії, концентрації, самостійності, соціально-емоційної компетентності, впевненості, формуванню відчуттів слуху, зору, стилю, рівноваги, власного тіла та руху. Різнобічний вплив театралізованих ігор на особистість дитини дає можливість використовувати їх як дієвий, ненав'язливий педагогічний засіб формування емоційної сфери. Діти опановують соціальноприйнятні еталони прояву емоцій, що сприяє початковому становленню емоційної культури особистості [4, с. 191].

Звернемо увагу на специфічну характеристику театральної-ігрової діяльності, яку часто густо ігнорують або не надають належного значення дорослі, які виховують дітей: гра – це «добровільна дія або заняття, що здійснюється всередині встановлених меж місця і часу по добровільно прийнятих, але абсолютно обов'язкових правилах з метою, супроводу відчуттям напруги і радості [8, с. 224].

Базовий компонент дошкільної освіти, в частині освітньої лінії «Дитина у світі культури», спрямовує зусилля педагогів, практичних психологів та батьків на розвиток творчого потенціалу дітей, своєчасну підтримку їхніх індивідуальних досягнень та забезпечення психолого-педагогічного супроводу розвитку кожної дитини у дошкільні роки. Народжуючись, дитина потрапляє у широкий світ культури і починає активно взаємодіяти з культурним середовищем, долучається до матеріальних і духовних цінностей суспільства, набуває культурного досвіду, формуючи особистісну культуру [2, с. 8].

Зазначимо також, що дитяча енергія, пов'язана з підтримкою інтересу до гри, втіленням ролі, реалізацією ігрового задуму за допомогою ігрових дій, «б'є з різною силою» залежно від того, хто являється партнером дитини по грі, який темперамент тих, що грають, наскільки вони сумісні, в якій мірі поведінка партнерів по грі створює можливість для самовираження у взаємній грі кожному з них.

Здатність зайняти «ігрову позицію» є, як свідчать наші дослідження, значущою складовою таланту вихователя. Характерні ознаки такого педагога: яскраво виражений інтерес дорослих до ігор дітей; здатність до «ігрової позиції» у взаємодії з вихованцями; широка опора при

керівництві театральньо-ігровою діяльністю на мотивацію дітей до гри, надання переваги опосередкованим методам взаємодії (за допомогою взятої на себе ролі в грі, лялькового персонажа тощо), схильність до жарту, гумору, здатність «заразити» своїм оптимізмом, «сонячністю» передусім дітей; чуйність до настрою дітей, їх реакцій на ігрові дії; емпатія; високий рівень соціально-психологічної спостережливості; опора при оцінюванні, перш за все, на поведінку дитини, успіхи дитини в ігровій діяльності [10, с. 160].

Отже, найбільш сприятливий для цілеспрямованої педагогічної дії період дошкільного дитинства, оскільки саме в цей час інтенсивно розвивається емоційно-чуттєва сфера дошкільника, дитина відкрита для засвоєння соціальних і культурних цінностей, прагне до визнання себе серед інших людей, у неї яскраво простежується невіддільність емоцій від процесів сприйняття, мислення, уяви.

Практика переконує, що театральньо-ігрова діяльність – одна з найважливіших засобів розвитку емоційної культури, здатності до співчуття та співпереживання. Як свідчить досвід, одним із ефективних підходів організації освітньо-виховного процесу є творчо організована театральньо-ігрова діяльність, одна з найдієвіших засобів розвитку емоційної культури, здатності до співчуття та співпереживання дітей, вагомим показником якої є стійкий інтерес вихованців до театралізованої діяльності, що об'єднує дітей, дає поняття про відчуття партнерства, взаємодопомогу, знімає скутість, сприяє ініціативі, самоствердженню, впевненості, прискорює процес оволодіння навичками публічного виступу, творчій самореалізації. Театралізована діяльність дозволяє стимулювати вихованців дошкільного віку до образного сприйняття навколишнього світу (людей, культурних цінностей, традицій, природи); за допомогою уміло організованої театральньо-ігрової діяльності діти вчаться поважати думку інших людей, фантазувати, уявляти, спілкуватися з оточуючими.

Здійснивши аналіз поняття «емоційна культура», розглянувши прояви особистісної культури та компонента емоційного розвитку дитини, розкриваючи педагогічні можливості театралізованої діяльності у формуванні емоційної культури дітей маємо підстави стверджувати про те, що компетентність педагога з питання організації театралізованих ігор є необхідною початковою сходинкою до проектування професійної, системної, творчої роботи з дітьми.

Саме тому компетентно організований педагогічний процес має спрямовуватися на готовність педагогів до поглибленої роботи щодо формування емоційної культури дітей: спонукати дітей відкрито та щиро виражати свої почуття, розвивати соціальні емоції та мотиви, які сприяють налагодженню міжособистісних стосунків з дорослими та однолітками, використовувати форми доброзичливого спілкування, формувати вміння використовувати вербальні та невербальні засоби комунікації: фізіономіку, жести, відтінки голосу, екстралінгвістичні характеристики. Сприяння успішній творчій самореалізації кожної дитини, розвиток якостей, необхідних їй у майбутньому житті для реалізації себе як неповторної індивідуальності.

Список використаних джерел

1. Амонашвілі Ш. У «чаші» Дитини сяє зародок зерна Культури / Шалва Олександрович Амонашвілі / Пер. з російської Л. О. Подкоритова. – Хмельницький : Подільський культурно-просвітницький Центр ім. М. К. Реріха ; Центр інноваційної педагогіки та психології Хмельницького національного університету, Всеукраїнська культурно-освітня асоціація Гуманної педагогіки, 2012. – 72 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богущ А. М., Беленька Г. В., Богінч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. – Київ : Видавництво, 2012. – 26 с.
3. Березіна О. М. «Грайлик» Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі / О. М. Березіна, О. З. Гніровська, Т. А. Линник. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 56 с.

4. Ворожейкіна О. М. Театр у ДНЗ / уклад. О. М. Ворожейкіна. – Харків : Вид. група «Основа», 2013. – С. 191.
5. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: 2-ге видання. Навч. пос. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
6. Каган М. С. Философия культуры. Становление и развитие / М. С. Каган. – СПб : Лань, 1998. – 448 с.
7. Коломинский Я. Л. Игра и ее место в пространстве дошкольного детства / Я. Л. Коломинский // Сборник научных статей Актуальные проблемы и тенденции современного дошкольного образования: сб. науч. ст. / Бел. гос. пед. ун-т им. М. Танка; редкол. Л. Н. Воронцовская, Т. В. Поздеева, И. Г. Добрицкая; под общ. Ред. Л. Н. Воронцовской. – Минск : БГПУ, 2013. – С. 104-106.
8. Кроки до гармонії: парціальні програми розвитку дітей дошкільного віку: навчально-методичний посібник / укладачі: М. І. Каратаєва, Л. Г. Дарченко. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2015. – 224 с.
9. Лафренье Питер Эмоциональное развитие детей и подростков. – Санкт-Петербург : прайм-Евронанк, 2004. – 2256 с.
10. Тарасова О. С. Організація гурткової роботи в ДНЗ / О. С. Тарасова. – Харків : Вид. група «Основа», 2014. – 160 с.
11. Шевчук А. Творче освоєння дитиною світу культури / А. Шевчук // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2012. - №12. – С. 4-10.

The article analyzes current approaches of forming senior preschoolers' emotional culture and reveals the signs of personal culture and the components of children's emotional development. The analysis of scientific sources allowed outlining pedagogical and psychological aspects of emotional culture formation. On the basis of practical experience the author highlights pedagogical possibilities of theatrical games in developing emotional culture taking into account specific selection of pedagogical means.

The necessity to improve the quality of emotional culture formation causes the need for substantiation of the scientific and theoretical aspects and development of methodological means of forming children's emotional culture in the process of theatrical and game activities.

The author concentrates on the question of emotional culture development as the problem requires special attention in preschool age, because it's a period of active experience of social interaction with the environment, adults and peers. The number of controversies regarding senior preschoolers' formed emotional culture has been determined. The paper justifies the scientific-theoretical characteristics of theatrical game activity and gives the structure of children's emotional development in the form of affective, cognitive and reactive components. The author characterizes the principles of pedagogical technology of senior preschoolers' emotional culture development through dramatization and proposes methodological bases for its formation.

The analysis of scientific sources shows that the problem was studied as a psychological aspect of the culture of feelings and emotions. The practical value of the work is in developing of the system (programmes) and methodological recommendations to organize theatrical and educational activity promoting the formation of aesthetic consciousness and emotional culture of preschoolers.

Key words: *system approach, feeling, emotional culture, personal culture, culture of feelings, emotional development, theatrical games, theatre, pedagogical principles.*